Iustinianus <Imperium Byzantinum, Imperator, I.>: Corpus Ivris Civilis Ivstinianei (Band 5,1): Volumen Legum paruum, quod vocant, In Qvo Haec Insvnt: Tres posteriores libri Codicis D. Iustiniani Sacratissimi Principis

Lyon, 1627 Seite A_141

nisterio. sic res dicitur in nullius bonis cęsura.
a ¶ *Accrescentibus* i qui superabundant in aliis nauibus.
b ¶ *Et Seleucena*.classis, seu nauigium.
c ¶ *Purgandi.* malis a hominibus, vel prædonib⁹:*vt arg. ff. de of.præsi.l.congruit.* ACCVRS.
d ¶ *Deputetur.* à præfecto prædicto, qui deputatur comiti.

a Falsum. hîc enim agitur de Classicis, q erant deputati nauibus amnicis purgandorum fluminũ, & similiũ necessitatũ gratia.

DE DECVRI. vrbis Romæ.

Decuriones à muneribus excusantur : vt s̃.de suscep.l.pen.& maximè vrbis Romæ decuriones. & differt à tit. de decu. quia hic in specie.

* Co.Th.li.14.ti.1.l.3.§.si quis.

e SI *quis decurialẽ.* aliàs, *curialem.*
f ¶ *Pulsandũ*.i. accusat eũ de aliquo, per quod à curia est remouẽdus: *vt ff.de fal.l.falsi.§.ordine.* Item de quacunque lite: nisi forsan contractus, vel delictum aliud exigat. ACCVRS.
g ¶ *Iudicẽ* [b]. qui præest curiæ decurionũ illorũ. ad quod s̃. *de iur. om.iu.l.fi.*& dicas hos alios [c], quàm Senatores: quia illi conueniuntur sub certis iudicibus: *vt s̃.vbi se.l.senatores.* Arg. contrà. *s̃.de dec.l.omnes iudices.*

b Iudex Curię. *v.hic Cuiac.*
* Cod.Th.1.4.
c Hi decuriales acta, & auctoritates Senatus præscribebant.

h LEges.] *Atterere.* i. atterendo infligere. P.*ad quod s̃.de dec. l.omnes,& de pœ.l.decurionum. & ff.de decu.l fi.* nisi in casu:*vt s̃. de dec. l.quilibet.*
i ¶ *Seruari.* in tormentis, & pœnis, & similibus euitãdis. ¶ Et no.[d] duo in decurionibus. s. decuriones non torquendos : & antiqua priuilegia seruari.

d Decuriones torqueri non debent.

DE PRIVILEgiis corporat. &c.

k NVlli]*Vrbis.* qui aliunde veniẽtes, ibi domicilium cõstituerunt : *vt s̃.de inco. l.ciues.& ff.de sta.ho l.in vrbe.*
l ¶ *Corporatis.* Corporatus [e] dicitur, qui in corpore aliquo scribitur propriè:sicut quodlibet membrũ hominis corporatũ dicitur:& ciuis factus, vel incola:& sũt priuilegiati, vt plebeij à tributo capitis excusẽtur:*vt j.de ca.ciui. cen. l. j. & facit j.de Alex pri.l.j.* ACCVRS.
m ¶ *Valere.* etiam qui nunc de nouo sunt ciues per domicilium.
n ¶ *In peregrina.* s.loca. ad quod *suprà de decur. l.quidam ignauia.*
o ¶ *Solennitas.* sic infrà *de pas. pub. l.j. & infrà de agr.& cen. l. cùm satis.in princ.*

e Corporati qui. sunt autẽ hi, de quibus sequẽtibus titulis agitur.

vel accrescentibus [a] cõpleatur: & Seleucena [b] ad auxilium purgandi [c] Orientis, aliásque necessitates comiti Orientis deputetur [d]. Dat. Indictione XII.

DE DECVRIALIBVS vrbis Romæ.

TITVLVS XIII.

I. *Imppp.* VALENTINIANVS, THEODOSIVS, & ARCAD.AAA. *ad Trisolium* P.P. *

SI quis decurialem [e] de auferendis priuilegiis putauerit lite pulsandum [f], intelligat se curiæ interpellare debere iudicem [g]. Dat. XIIII. Kalend. Feb. Med. Timasio, & Promoto COSS.

II. *Imppp.* ARCADIVS, HONORIVS, & THEODOSIVS AAA.*Exuperantio, Iulio, & cæteris decurialibus* *.

LEges decuriales tam à superioribus principibus, quàm à diuo parente nostro cõditas, nostra auctoritate firmamus. Singulos itaque iudices scire volumus, ne quis huic collegio iniuriis corporalibus tentet notam atterere [h]; neque ab his commodis, quæ rationibus approbantur, audeat separare. huic enim collegio volumus antiquam priuilegiorum prærogatiuam seruari [i]. Dat. VIII. Id. Iul. Romæ, Honorio A. VI. & Aristæneto. COSS.

DE PRIVILEGIIS CORporatorum vrbis Romæ.

TITVLVS XIV.

*Corporati vrbis Romæ sunt, de quibus sequentibus titulis sigillatim tractatur, veluti pistores, suarij, boarij, pecuarij, caupones, lignorum, frumenti, olei portitores, calcis coctores, populi Romani vsibus, & necessitatibus destinati, quos, si in prouincias transierint, cura præsidum vrbi restitui præcipitur, & ne noua onera eis indicantur. Confirmantur & immunitates, & priuilegia eis concessa. Extat epistola Symmachi ad Valentinianum, vt indicta eis noua equorum collatio in vsum exercitus remittatur, & conueniens ei rescriptum ad eundem Symmachum,*l.1.Cod.Theod. eod. titul. *Fuêre & in aliis vrbibus corporati.* l. vltim. suprà de nauicul. Nouel. Valentin. de episcop.iud. *non priuilegiarij.* CVIAC.

Incolæ vrbis Romæ gaudent priuilegiis ciuium. Item ciues Romani vbicunque morantur, possunt ad ciuitatem retrahi. BARTOLVS.

I. *Impp.* HONORIVS, & THEODOS. AA. *ad Alypium* P.V.

NVlli sit * liberũ, nulli permissum, vt nouum aliquid vrbis [k] incolæ in vrbe sustineant : sed in honorem æternæ vrbis corporatis [l] indulta suffragia valere [m] præcipimus. Cura autem rectorũ prouinciarum, corporati vrbis Romæ, qui in peregrina [n] transgressi sunt, redire cogantur : vt seruire possint functionibus, quas imposuit antiqua solennitas [o]. Dat. Prid. Id Iul. Aquil. Tatiano : & Symmacho COSS.

DE PISTORIBVS. TITVLVS XV.

Fuit in vrbe certum corpus pistorum, qui pani ciuili conficiendo obnoxij erãt. Hos l.1 & 2.inf de frument.vrb.Constantinopol. *& l.18.*C.Theodos.de pistor.*&l.* .C.Theod.de exsec.& exact. *mancipes vocant, & hæc constitutio Leonis duobus locis, vt emendauimus, & legerat iam antè Lucas de Penna. Quæ de his diximus* libro singulari de temporibus, cap.13. *in hunc locum transferri velim. Ad eandem verò formã, & mancipem carceris Prudẽtius dixit, pro commentariensi: Augustinus, & Ambrosius optionem carceris: mãcipem sutrinæ, Plinius: mãcipem diuinitatis, Tertullianus: mancipes pro publicanis, multi Symmachus 2. Epist.* Vrsorum trãsuectionem cupiditati mancipij subtrahas. *Constituitur autem hoc tit. vt mãcipes, siue pistores, qui Comitis horreorũ dignitatem adepti fuerint, pristino reddatur. Non licere pistoribus ad hanc dignitatem adspirare.* CVIACIVS.

DE PISTOribus.

p QVicũque ex mãcipiis [a]. i.pistoribus faciẽtibus panem palatij:sic j. *de fru.vrb. Con.l.j.* hi subsunt comiti horreorum:vt hîc dicit. & omni tempore de eis ius dicitur : *vt s̃. de fer.l.publicas.*& conueniũtur, secundùm P. sub comi. rerum priu.i. procur. Cæsaris:*vt sup. vbi cau.fi.l quis.& l.dominicis.*
q ¶ *Quolibet alio modo.* s. illicito. Vel dic generaliter eos ad nullã dignitatẽ adspirare:& facit ad simoniacã [b] istam electionẽ, *sup.de epis.& cleri.l.si quẽquam. & ad leg.Iul.repetun.l.fi. & in Authenti.iusiu.quod præ. coll.ij.*

* Hæc constitutio ex 2. & 4.constit. conflata est, quæ extant in Codice Theodosiano, *lib.4. tit.2.* quare ex eo loco petẽ inscriptiones, & consules : cõmodè enim hîc reponi nõ poterant, nisi hęc cõstitutio rursus dissoluta fuisset in tres illas constit.
a *Legendũ*, mãcipibus, vt Lucas de Penna notat. Qui autem sint mancipes : v. hîc Cuiacium : & *cap. 13. de præscript.*
b Simoniaca electio.

r DE SVARIIS [c]: id est, porcariis, qui custodiunt porcos ciuium in pascuis:*vt j. l.1.*
s ¶ Susceptoribus [d]. *de his nihil in nigro* sic s̃.de condu.ve. l.fi. *sed de his dicitur,*sup.de suscept.l. modios.
t POrcinarij.] *Exhibeant.* Quintum animal datur bastagariis : *vt supr. de muri.l. quod ad præsens.*
u ¶ *Sordidis.* quæ sunt suprà *de excu.mu.l.maximarum.* & idem [e] de custodibus cæterorum porcorum:*argum.suprà ad le.Fal.l.fi.* ACCVRS.

c Suaria.
d Vini publici scilicet : hi vina fiscalia populo vendebant.
e Leges facilè extendũtur ad similes casus: facit Glossa in *l. vnic. supra de Nili aggeribus.*

I. *Imp.* LEO A. *Viuiano.*

QVicunque ex mancipiis [p] comitis horreorum, dignitatem, & officium, vel ambitione, vel gratia, vel pecunia, seu quolibet alio modo [q] posthac fuerit adsecutus:exutus dignitate, quam contra interdictũ nostræ serenitatis adeptus est, mulctatus etiam viginti libris auri, ad antiquum denuò consortium, collegiúmque reuocetur:omne etiã speciale beneficium, quocunque modo contra hanc sanctionem fuerit impetratum, penitus conquiescat.

DE SVARIIS [r], ET SVSCEPTORIBVS [s] vini, & cæteris corporatis.

TITVLVS XVI.

Susceptores vini caupones vocat, & ideo Græci ita vertunt, περὶ χοιρεμπόρων τὰ καπήλων, qui scilicet suscipiebant vina fiscalia, & populo vendebant. Populo enim Romano oleum, panis, porcina gratuita præbebuntur : vinum non, nisi perrarò : vt Vopiscus scribit in Aureliano. *At de his sub hoc titulo nihil continetur, nec de aliis, quàm suariis quidquam. Credo tamen de suariis constituta, ad cæteros esse porrigenda.* CVIAC.

I. *Imppp.* VALENTINIANVS, THEODOS, & ARCADIVS AAA. *ad Albinum* P.V.*

* C.T. 14.4.6.

POrcinarij vrbis æternæ, cùm peruigilem laborem populi Romani commodis exhibeant [t]: sordidis [u] semper muneribus liberentur. Dat. VIII. Kalend. Septemb. Romæ, Timasio, & Promoto COSS.

Prætor vrbis est iudex porcariorum, siue ipsi agant, siue conueniantur. BART.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK HEIDELBERG
http://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/justinian1627bd5/0083